

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr.,
na stronie 3-linowej 50 gr., na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowe Miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowe Miasto.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowe Miasto-Pomorze.

ROK XV.

NOWEMIASTO-POMORZE, CZWARTEK, DNIA 15 SIERPNI 1935

L — Nr. 96

CUD NAD WISŁĄ.

W 15-tą rocznicę.

Dzień 15 sierpnia, dzień święta Królowej Korony Polskiej — to dzień pamiętny dla każdego Polaka — to dzień „Cudu nad Wisłą” — to dzień żołnierza polskiego, który podczas nawały bolszewickiej dokonywał cudów bohaterstwa.

Gdy Naczelnik Państwa zorganizował będącą jego marzeniem wyprawę wojsk polskich na Kijów, nad stolicą Polski i nad całym krajem zawiśło wielkie niebezpieczeństwo, grożące ponowną utratą krwawo wywalczonej niepodległości — niebezpieczeństwo w postaci nawały bolszewickiej. Położenie wojsk polskich było rozpaczliwe. Dowódcy armii i frontów zdani byli na własne siły przy odpięciu ataków nieprzyjacielskich, gdyż Naczelne Dowództwo nie posiadało żadnych rezerw. Przez długi czas braki te ukrywano przed opinią całego narodu, w końcu jednak musiano je ujawnić. I wtedy przed Polską stanęła groza w całej wyrazistości. Lecz naród nie upadł na duchu. — Utworzono rząd jedności, obok niego Radę Obrony Państwa. Gen. J. Haller zorganizował

armię ochotniczą, której szefem sztabu był gen. Zagórski. Kierownictwo sztabu głównego przy Naczelnym Dowództwie objął gen. Rozwadowski. Ci nowi ludzie wnieśli do „górných” władz i urzędów świeżego ducha wiary i otuchy, a na „dole” ochotnicy zarażali wszystkich zapalem i wolą zwycięstwa.

Zgromadzono rezerwy, wzmocniono szeregi, rozpalono ogień patriotyzmu i odbudowano jedność. Przygotowano wszystko, co potrzebne było do wywalczenia zwycięstwa. I przyszedł „Cud nad Wisłą”. Nastąpił przełom. Wróg został złamany i odrzucony.

Zwycięstwo to jest bezsprzecznie zasługą polskich sztabowców, lecz rozstrzygającym czynnikiem były: łaska Królowej Korony Polskiej, jedność patriotyczna i bohaterstwo polsk. żołnierza. W żołnierzu polsk. i w całym narodzie odezwały się drzemiące siły i męstwo. Duch Kordeckich, Sobieskich i innych z pogardą śmierci pchał w bój żołnierza polskiego, o którym znakomity hi-

storyk, śp. prof. Wacław Sobieski, powiedział: „Nasz żołnierz, jeden z najbitniejszych w świecie, uratował swą Ojczyznę...”

Naród w chwili tak groźnego niebezpieczeństwa dokonał czynu potężnego, który przerastał znacznie jego siły materialne.

Zwyciężyła spłżowa wola narodu, która już nieraz w chwilach przełomowych decydowała o jego losach.

Potężny zryw narodu, który odparł zwycięsko najazd wroga, będzie po wsze czasy przypominał, że Polacy zdolni są wykrzesać z siebie siły, które mogą stworzyć czyn większy od spodziewanego po jego widocznych siłach materialnych.

Siła moralna, drzemiąca w narodzie, której święto dziś obchodzimy, jest najpewniejszym gwarantem, że w chwilach przełomowych zdolni jesteśmy dokonać czynów wielkich, odwracających skutki popełnianych błędów.

W ósmą rocznicę.

Tygodnik „Przyszłość”, organ Ch. D., pisze o 8-jej rocznicy zaginięcia gen. Zagórskiego:

„Po przewrocie majowym gen. Zagórski był więziony przeszło rok we Wilnie, na Antokolu, w tym samym więzieniu, w którym żył również śp. gen. Rozwadowski. Gen. Zagórski spokojnie oczekiwał na proces sądowy o nadużycia, jakich miał się dopuścić. Starał się we więzieniu pracować. Między innymi napisał ciekawe uwagi o bitwie nad Niemnem, które później wydrukował dwutygodnik „Szaniec”.

Nie doczekał się jednak generala rozprawy sądowej. 6 sierpnia 1926 r. wywieziony został do Warszawy. W drodze towarzyszyli mu dwaj oficerowie, Wenda i Miładowski, którzy są do dzisiaj w wojsku i awansowali. Nie umieli oni jednak wyjaśnić, co się z generałem Zagórskim stało. Na podstawie ich zeznań komunikat oficjalny podał, że gen. Zagórski, przywieziony do Stolicy i zwolniony, wysiadł z samochodu na Krakowskim Przedmieściu i poszedł do łaźni. Odtąd wszelki śluch po nim zaginął. Władze stanęły na stanowisku, że gen. Zagórski ukrywa swe miejsce pobytu. W Roczniku Oficerskim oznaczono go jako „zaginionego”.

„Opinia publiczna żywo interesowała się tem tajemniczym zaginięciem generała w biały dzień, w sercu Warszawy. Robiono poszukiwania, wyrażono najrozmaitsze przypuszczenia. Przez szereg miesięcy zaginięcie gen. Zagórskiego było tematem rozmów. Później sprawa ucichła i tylko coroczne nabożeństwo, jakie się staraniem rodziny odbywa w rocznicę zaginięcia, przypomina narodowi, że czeka na wyświetlenie wielka tajemnica”.

Gen. Zellgowski, obrońca Warszawy

W „Polonji” z dnia 9 bm. pod powyższym tytułem czytamy:

„Zbliża się 15 sierpnia, rocznica Cudu nad Wisłą. Koła sanacyjne nie myślą naturalnie o zorganizowaniu obchodu na większą skalę, choć to 15-ta rocznica. Ale coś wypadło zrobić. Postanowiono zatem, że obchód odbędzie się w... Radzynie. Organizacje sanacyjne w Warszawie wyłoniły Komitet uczczenia rocznicy. Prezesem honorowym został — jak czytamy w prasie sanacyjnej — gen. Lucjan Zellgowski, który,

„jako ówczesny dowódca wojsk walczących na przedpolu Warszawy, przyczynił się do świetnego zwycięstwa”.

„Gen. Zellgowski istotnie przyczynił się, bo był dowódcą jednej z dywizji, broniących Warszawy. Ale dowódcą frontu północnego (armie gen. Sikorskiego i Latinika) był wówczas gen. Józef Haller. Szefem jego sztabu był zaginiony gen. Włodz Zagórski. Zasługi tych ludzi są w danym wypadku znacznie większe, niż gen. Zellgowskiego. Mimo to można być pewnym, że na oficjalnej uroczystości nie będzie się nie mówić ani o Sikorskim ani o Hallerze ani o Zagórskim.

Przemilczane są też zasługi śp. gen. Rozwadowskiego, twórcy planu bitwy, na którego barkach spoczywał ciężar kierowania operacjami armii wszystkich 3 frontów: północnego (gen. Haller), środkowego (Naczelnik Państwa, Piłsudski) i południowego (gen. Iwaskiewicz)”.

Pojednawczy ton cesarza Abisynji.

Agencja Havasa ogłasza wywiad z cesarzem Abisynji. Na pytanie, czy Abisynja w celu uniknięcia konfliktu z Włochami zdecydowałaby się na ustępstwa terytorjalne w zamian za pomoc finansową, cesarz oświadczył, że Abisynja pragnie przede wszystkim, aby jej niezależność nie doznała szwanku, ale pragnie również, aby prestiż włoski nie został naruszony na szwank. Rząd abisynjski chciałby uzyskać pożyczkę dla przyspieszenia rozwoju cywilizacji w kraju. Jednym ze środków, mogących się przyczynić do rozwoju ekonomicznego Abisynji, jest także uzyskanie portów. Gdyby te dwa dążenia zostały zaspokojone, Abisynja nie działałaby przeciwko odstąpieniu części Ogadenu.

Mówiąc o najbliższej sesji Rady Ligi, zwołanej na 4 września, cesarz powiedział, że Abisynja jest szczęśliwa, że sprawa stosunków włosko-abisynjskich zostanie na tej sesji w całości poruszona. Abisynja zgodzi się z decyzją Ligi Narodów, jak to czyniła dotychczas, mimo, że decyzje te nie zawsze były dla Abisynji przychylnie.

Prasa włoska, omawiając powyższe słowa cesarza zaznacza, że projekt odstąpienia części terytorjum Ogadenu wzamian za pożyczkę i dostęp do morza nie zadawała bynajmniej potrzeb terytorjalnych i aspiracji Włoch. Świadczy to, że ewentu-

alne ustępstwa, na któreby poszedł cesarz Abisynji, nie zadowolą Mussoliniego.

Do i z Afryki.

Oprócz wielkich okrętów, z których każdy wiezie ok. 2500 żołnierzy, idą mniejsze statki z ładunkiem amunicji. A z Afryki statki szpitalne przewiozły do Włoch 5000 żołnierzy chorych na malarję i dyfterję. Były także wypadki tyfusu.

Z pobytu min. Becka we Finlandji.

Helsinki. Dn. 11 bm. uczestniczył min. Beck w otwarciu regat, poczem odbył dłuższą przejażdżkę morską wzdłuż wybrzeży na jachcie Prezydenta.

Dn. 12 bm. w południe przyjął Prezydent republiki na audjencji, który min. Beck wręczył insygnia orderu Białego Orła. Po poł. min. Beck przyjął przedstawicieli prasy. Późnym wieczorem po obiedzie i rauce min. Beck opuścił stolicę fińską na „Cieszynie”.

Zgon płk. Głogowskiego.

Lwów. Zmarł tu płk. Głogowski, szef kancelarii wojsk. Prezydenta Rzeczypospolitej. Zmarły liczył 47 lat.

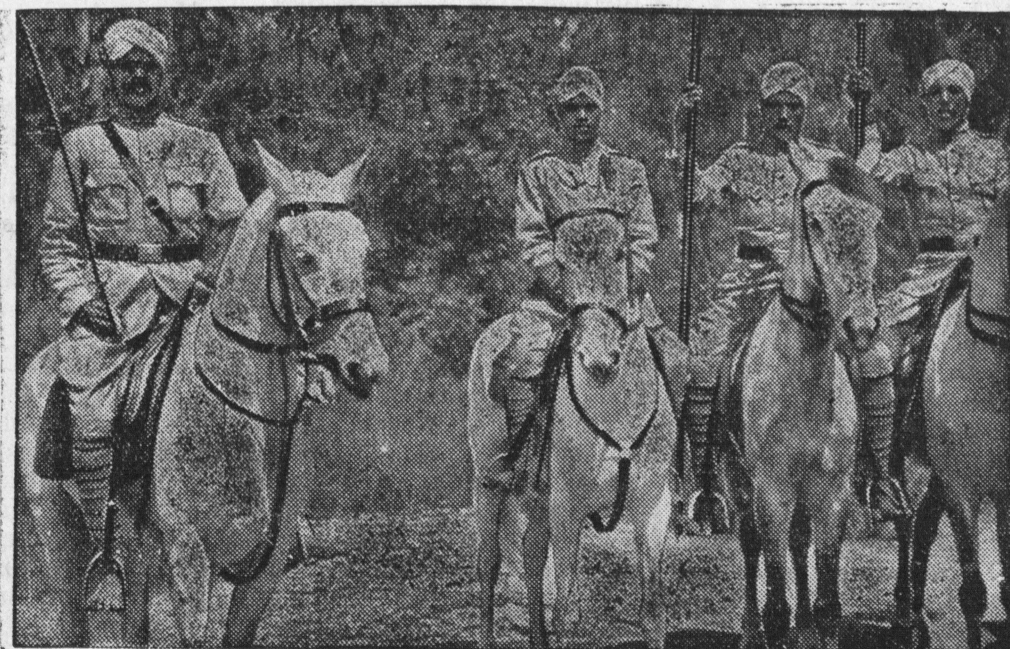
Oparcie dla Gdańska w Niemczech.

Gdańsk. W tych dniach odbyła się w Gdańsku uroczystość spuszczenia na wodę nowego statku niemieckiego „Masuren”

W czasie uroczystości wygłoszono wiele przemówień.

Gen. Brauchitsch podkreślił, że ziemia gdańska pozostanie niemiecką.

Prezydent senatu p. Greiser zaznaczył, że Gdańsk znajduje się obecnie w walce o swą przyszłość, w walce tak ciężkiej, jakiej jeszcze nigdy nie musiał prowadzić. Gdańsk cierpi pod wpływem tych nonsensów, których źródło tkwi w Traktacie Wersalskim. Gotów on jest do ofiar, jak długo ma to przeświadczenie, że posiada swe oparcie w Rzeszy Niemieckiej.

ODDZIAŁY PRZYBOCZNE DY PŁOMATÓW W ADDIS ABEBA
Wszystkie poselstwa zagraniczne, akre dytowane przy negusie w Addis Abeba posiadają oddziały przyboczne, przyda ne im przez rząd abisynjski dla ochrony członków korpusu dyplomatycznego.

